

Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 7 w Białymstoku
SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 12
im. Zygmunta Glogera w Białymstoku
ul. Komisji Edukacji Narodowej 1A
15-687 Białystok, tel. 85 679 38 80
NIP 5423517397 REGON 544192857

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 7

Szkole Podstawowej nr 12 im. Zygmunta Glogera

w Białymstoku

rok szkolny 2026/2027

SPIS TREŚCI:

- I. Wstęp i podstawowe pojęcia z zakresu orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego.
 - II. Podstawy prawne programu.
 - III. Charakterystyka programu.
 - IV. Adresaci programu.
 - V. Cele ogólne i szczegółowe kształcenia w zakresie doradztwa zawodowego.
 - VI. Metody i formy pracy.
 - VII. Plan działań w roku szkolnym 2026/2027.
 - VIII. Zadania poszczególnych nauczycieli.
 - IX. Efekty działań w zakresie doradztwa zawodowego.
 - X. Ewaluacja programu.
-
-

I. WSTĘP I PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU ORIENTACJI, PORADNICTWA I DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wspieranie i przygotowywanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych jest zadaniem statutowym szkoły. Wewnątrzszkolny System Doradztwa, realizowany na terenie szkoły jest systemem doradczym, który stwarza możliwości i pomaga w rozwiązywaniu problemów związanych z wyborem kierunku kształcenia, drogi kształcenia i planowaniem kariery zawodowej. Planowanie kariery zawodowej i pierwsze decyzje edukacyjno - zawodowe to okres przypadający na lata szkoły podstawowej. W naturalny sposób szkoła jest więc środowiskiem, które ma bezpośredni wpływ na te decyzje, powinna wspierać rodziców i świadczyć pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty oraz metody pracy.

SŁOWNIK POJĘĆ ZAKRESU ORIENTACJI, PORADNICTWA I DORADZTWA ZAWODOWEGO.

WAWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO - działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno - gospodarczym.

PREORIENTACJA ZAWODOWA obejmuje ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

ORIENTACJA ZAWODOWA obejmuje wszystkie działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, której ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru szkoły i zawodu.

DORADZTWO ZAWODOWE obejmuje świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru szkoły, zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego ucznia i udzielanie informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

INFORMACJA ZAWODOWA obejmuje zbiory danych potrzebnych uczniowi do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego ucznia oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

PORADNICTWO ZAWODOWE obejmuje system długofalowych i wieloetapowych działań wychowawczych towarzyszących uczniowi w trakcie rozwoju zawodowego. Obejmuje ono całokształt zadań związanych z udzielaniem uczniom i dorosłym pomocy w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

ZAWÓD - wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie (po. J. Szczepański).

PREFERENCJE ZAWODOWE – emocjonalne, uczciwe nastawienie ku pewnym zawodom, niezwyfikowane przez doświadczenie i wiedzę o możliwościach uzyskania odpowiedniego przygotowania zawodowego i trudnościach wykonywania zawodu. Preferencje zawodowe są wskaźnikiem postrzegania i oceny pewnych zawodów jako godnych uzyskania, czemu nie zawsze towarzyszy wiedza o istotnej wartości i trudnościach zawodowych. Najczęściej preferencje zawodowe dotyczą zawodów uznawanych za atrakcyjne i cieszących się wysokim prestiżem.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

WYBRANE REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE DORADZTWA EDUKACYJNO - ZAWODOWEGO

1. Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji z 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73)

3. Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639 ze zm.)
4. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 98 (organizacja WSDZ w statucie szkoły)

W roku szkolnym 2026/2027 doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach I-VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w klasach VII i VIII szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego jak również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie.

III. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces doradczy.

Program Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego został opracowany we współpracy z przedstawicielami lokalnego rynku pracy, w szczególności pracodawcami, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe oraz instytucjami wspierającymi rozwój edukacyjno-zawodowy uczniów. Współpraca ta ma na celu dostosowanie działań doradczych do aktualnych potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Proponowane w programie działania pozwolą uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych – ważnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć młodzieży oraz rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia.

Zmiany na rynku pracy, pojawienie się nowych zawodów oraz istniejące bezrobocie wymaga od dzisiejszych absolwentów szkół planowania własnej kariery zawodowej, dużej mobilności i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Do realizacji programu doradztwa zawodowego w szkole podstawowej należy wykorzystać:

- wycieczki do szkół ponadpodstawowych;
- spotkania z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie konkursów zawodoznawczych;

- udział w przedsięwzięciach lokalnych: targi szkół, dni otwarte, lekcje pokazowe w szkołach ponadpodstawowych, warsztaty umiejętności praktycznych;
- wycieczki do firm i zakładów pracy
- zapoznanie uczniów i ich rodziców z cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego, w tym z ogólnodostępnymi platformami edukacyjnymi i stronami internetowymi, ogólnopolskimi bazami zawodów, prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (art. 46b Prawa oświatowego), prognozami prowadzonymi na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy oraz platformami komunikacji z doradcą zawodowym
- w działaniach doradczych wykorzystywane będą również wyniki monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, umożliwiające uczniom poznanie rzeczywistych ścieżek edukacyjnych i zawodowych absolwentów.

Działania zaplanowane w WSDZ będą prowadzone i realizowane w ramach:

- lekcji doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII;
- lekcji przedmiotowych;
- godzin wychowawczych;
- zajęć pozalekcyjnych;
- działań zawodoznawczych realizowanych na dodatkowych spotkaniach prowadzonych przez specjalistów.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest do realizacji w Szkole Podstawowej nr 12 im. Zygmunta Glogera w Białymstoku. WSDZ obejmuje działania kierowane do uczniów, nauczycieli, pedagogów szkolnych, psychologa i rodziców.

Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi, takimi jak: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Białymstoku, Centrum Kształcenia Ustawicznego, szkoły ponadpodstawowe i zakłady pracy.

V. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Cele ogólne:

- przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej, a w przyszłości wyboru zawodu;
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nich decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia);
- posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne);
- rozpoznaje wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia;
- porównuje własne zasoby z wymaganiami rynku pracy z uwzględnieniem pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości;
- analizuje korzyści i wyzwania związane z wyborem szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
- rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, zna odpowiednie dla siebie style uczenia się;
- rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne);
- prezentuje postawę szacunku do pracy;
- zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu;
- rozwija umiejętność podejmowania decyzji;
- jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata;
- zna system kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół;
- zna zasady rekrutacji do szkoły i terminarz rekrutacyjny;

- zna źródła informacji edukacyjnych i zawodoznawczych, ma dostęp do tych informacji.

VI. METODY I FORMY PRACY

Formy adresowane do uczniów:

- badania predyspozycji osobowościowych i zainteresowań;
- indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją;
- warsztaty grupowe pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej;
- zajęcia grupowe nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, radzenia sobie ze stresem;
- zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, np.: filmy zawodoznawcze;
- realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- wycieczki do zakładów pracy;
- udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych;
- udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- wywiady (spotkania z ciekawymi ludźmi).

Formy adresowane do rodziców uczniów:

- indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły;
- zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów;
- udostępnianie informacji dotyczących zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Formy adresowane do nauczycieli:

- udział w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.

Metody pracy:

- metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe), wspólna praca nad rozwiązaniem problemu;
- drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról; metody plastyczne – komiksy, plakaty;
- metoda testowa;
- metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu w celu zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne;
- gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne;
- treningi komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

VII. PLAN DZIAŁAŃ W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie z harmonogramem działań WSDZ:

1. Preorientacja zawodowa dla dzieci w wieku przedszkolnym powinna być stałą perspektywą prowadzenia wychowania przedszkolnego w ciągu dnia, w trakcie swobodnych zajęć dzieci w kąciach tematycznych oraz w czasie zajęć dotyczących poznawania zawodów najbliższych dziecku. W czasie zajęć dzieci powinny poszerzać świadomość dotyczącą świata zawodów z wykorzystaniem prostych zabaw, np. „Kto to zrobił?” (dzieci wspólnie z nauczycielem identyfikują osoby i zawody, „Jedziemy autobusem” (Kto prowadzi? Kto wyprodukował...? Kto posprzątał...?).

Plan preorientacji zawodowej w roku szkolnym 2026/27 w oddziałach przedszkolnych

Lp.	Tematyka zagadnienia	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Integracja grupy	Zabawy integracyjne: „Witam wszystkich tych, którzy...”, „Kłębek”, „Iskierka przyjaźni...”	wrzesień 2026	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
2.	O sobie samym	Przedstawienie się na forum grupy przedszkolnej, rozmowa na temat swego wyglądu, doskonalenie orientacji w schemacie	wrzesień 2026	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych

		własnego ciała na podstawie opowiadania "Jaki jestem" Anny Onichimowskiej, podawanie różnych danych o sobie. Zabawa „Imię i gest”.		
3.	Moje mocne strony Co potrafię robić dobrze? - moje portfolio.	Dyskusja z wykorzystaniem metody aktywizującej „Burza mózgów” Wykonanie pracy plastycznej techniką kolażu.	Wrzesień 2026	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
4.	Poznajemy różne zawody: policjant, lekarz, strażak	Odgrywanie scenek dramatycznych, wzywam pomoc w nagłych wypadkach- ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem telefonu zabawki. Oglądanie filmików edukacyjnych na kanale Youtube.	wrzesień 2026 kwiecień 2027	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
5.	Spotkania z ciekawymi ludźmi	Przybliżenie dzieciom informacji o wykonywaniu różnych zawodów przez pracowników szkoły itp.	Cały rok 2026/27	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
6.	Poznajemy specyfikę pracy chemika	Realizacja innowacji „Sówki w krainie eksperymentów”	Cały rok	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
7.	Higiena jamy ustnej – spotkanie z pielęgniarką szkolną	Zajęcia na temat higieny jamy ustnej przeprowadzone przez pielęgniarkę. Zabawa ruchowa przy piosence”Szczotka, pasta”	listopad 2026	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
8.	Obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie zimą. Poznanie zjawisk atmosferycznych oraz zawodów związanych z analizą i obserwacją zmian zachodzących w pogodzie (pogodynka, meteorolog).	Film edukacyjny pt.„Szkoła meteorologii”	grudzień 2026- luty 2027	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
9.	Zawody moich rodziców i dziadków	Konkurs plastyczny „Zawody, w których pracują moi rodzice/ dziadkowie”	grudzień 2026	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
10.	Kim chcę być jak dorosnę?	Rozmowa z wykorzystaniem atrybutów przypisanych pewnym zawodom, przy pomocy pacynki.	styczeń 2027	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych

11.	Z wizytą w bibliotece szkolnej – zajęcia biblioteczne	Zajęcia w bibliotece szkolnej	styczeń 2027	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
12.	O pracy listonosza	Obejrzenie wywiadu na kanale Youtube z listonoszem- „To ciężka praca, ale daje satysfakcję”, adresowanie kopert	luty 2027	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
13.	Jesteśmy detektywami	Słów kilka o pracy detektywa – zapoznanie z opowiadaniem B. Szelągowskiej „Czary wiosennej wróżki- wiosenni detektywi” - Spacer z lupami- „W poszukiwaniu oznak wiosny”.	marzec 2027	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych
14.	Kto to wolontariusz?	Spotkania z członkami Szkolnego Koła Wolontariatu	Cały rok 2026/27	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych

2. Orientacja zawodowa dla klas I – III szkoły podstawowej, której celem jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Plan preorientacji zawodowej w roku szkolnym 2026/27 w klasach I-III

Lp.	Tematyka zagadnienia	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Integracja grupy	Zabawy integracyjne	wrzesień 2026	Wychowawcy kl 1-3
2.	O sobie samym	Przedstawienie się na forum klasy	wrzesień 2026	Wychowawcy kl 1-3
3.	Moje mocne strony	Rozmowa - Co potrafię robić dobrze.	październik 2026	Wychowawcy kl 1-3
4.	Poznajemy różne zawody: policjant, lekarz, strażak	Odgrywanie scenek dramatycznych, wzywam pomoc w nagłych wypadkach- ćwiczenia	listopad 2026/ kwiecień 2027	Wychowawcy kl 1-3
5.	Spotkania z ciekawymi ludźmi	Przybliżenie dzieciom informacji o wykonywaniu różnych zawodów przez pracowników szkoły,	cały rok 2026/27	Wychowawcy kl 1-3

6.	Higiena jamy ustnej	Zajęcia na temat higieny jamy ustnej	Grudzień 2026/ marzec 2027	Wychowawcy kl 1-3
7.	Zawody moich rodziców i dziadków	Konkurs plastyczny „Zawody, w których pracują moi rodzice/dziadkowie”	Styczeń/luty 2027	Wychowawcy kl 1-3
8.	Kim chcę być jak dorosnę?	Rozmowa z wykorzystaniem atrybutów przypisanych pewnym zawodom	maj 2027	Wychowawcy kl 1-3
9.	Kto to wolontariusz?	Spotkania z członkami Szkolnego Koła Wolontariatu	Cały rok 2026/27	Wychowawcy kl 1-3

3. Orientacja zawodowa dla klas IV–VI szkoły podstawowej, której celem jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Plan preorientacji zawodowej w roku szkolnym 2026/27 w klasach IV-VI

Lp.	Tematyka zagadnienia	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Moje mocne strony	Zajęcia wychowawcze	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI
2.	Moje zainteresowania i pasje	Zajęcia wychowawcze	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI
3.	Komunikacja interpersonalna	Zajęcia wychowawcze	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI
4.	Kim będę w przyszłości?	Zajęcia wychowawcze	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI
5.	W świecie zawodów	Zajęcia wychowawcze	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI
6.	Spotkania z ciekawymi ludźmi	Spotkanie z przedstawicielami zawodów	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI
7.	Jak się uczyć?	Zajęcia edukacyjne	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI, specjaliści

8.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawod.	„Mam tę moc” - zajęcia grupowe dot. planów edukacyjno-zawodowych	cały rok	Wychowawcy kl. IV-VI
----	--	--	----------	----------------------

4. Doradztwo zawodowe dla klas VII–VIII szkoły podstawowej, którego celem jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

***Plan doradztwa zawodowego dla klas VII – VIII
w roku szkolnym 2026/27***

Realizacja projektu „Ocena stanu przygotowania młodzieży szkół podstawowych do wyboru szkoły i zawodu za pomocą Testu Skłonności zawodowych BBT- PL" - uczniowie klas ósmych i siódmych.

Lp.	Tematyka zagadnienia	Sposób realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	1. Co to jest doradztwo zawodowe. 2. Moje mocne i słabe strony. 3. Moje zdolności. 4. Moje zainteresowania. 5. Zawody w moim otoczeniu. 6. Poznajemy nowoczesne kształcenie zawodowe. 7. Predyspozycje zawodowe. 8. Postawa przedsiębiorczości. 9. Rola pracy w życiu człowieka. 10. Rynek pracy.	Zajęcia z doradztwa zawodowego realizowane w klasie VII	cały rok	Doradca zawodowy
2.	1. Klasyfikacja zawodów. 2. Temperament a praca. 3. System edukacji w Polsce. 4. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy. 5. Wymagania pracodawców, a moje umiejętności. 6. Zawody przyszłości. 7. Autoprezentacja. 8. Planowanie kariery zawodowej. 9. Oferta szkół ponadpodstawowych w Białymstoku. 10. Dokumenty potrzebne przy rekrutacji.	Zajęcia z doradztwa zawodowego realizowane w klasie VIII	cały rok	Doradca zawodowy
3.	Badania predyspozycji osobowościowych i zainteresowań uczniów klas ósmych prowadzone przez pracowników PPP	Testy psychologiczne,	I semestr	Pedagog, wychowawcy klas

		porady indywidualne		
4.	Spotkania z ciekawymi ludźmi	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	cały rok	Zespół ds. doradztwa zawodowego, wychowawcy klas
5.	Uczestnictwo w Tygodniu na Rzecz Kariery	Udział uczniów w dniach otwartych, warsztatach, konkursach itp.	cały rok	Pedagog, zespół ds. doradztwa zawodowego, wychowawcy klas
6.	Prezentacja oferty szkoły ponadpodstawowej	Prezentacje multimedialne, spotkania z przedstawicielami szkół	cały rok	Wychowawcy klas
7.	Organizacja spotkania uczniów klas VIII z pracownikiem Urzędu Pracy	Spotkanie z pracownikiem Urzędu Pracy	cały rok	Pedagog, zespół ds. doradztwa zawodowego
8.	Przygotowanie spotkania informacyjnego dla rodziców uczniów klas VIII „Jak wspierać dziecko w wyborze szkoły i zawodu”	Spotkanie z rodzicami	marzec - kwiecień	Pedagog, zespół ds. doradztwa zawodowego
9.	Udzielanie indywidualnych porad uczniom, rodzicom oraz wspieranie wychowawców w orientacji zawodowej uczniów.	Porady, konsultacje	cały rok	Specjaliści, wychowawcy klas, doradca zawodowy
10.	Zapoznanie uczniów i rodziców z platformami edukacyjnymi, bazami zawodów, prognozami oraz platformami komunikacji z doradcą zawodowym.	Spotkanie z rodzicami	marzec - kwiecień	Pedagog, zespół ds. doradztwa zawodowego

VIII. ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH NAUCZYCIELI:

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;

- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąpki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele - wychowawcy świetlicy szkolnej

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów.

Zadania nauczycieli przedmiotów:

- wprowadzanie elementów orientacji edukacyjnej i zawodowej do lekcji przedmiotowych;
- powiązanie treści przedmiotowych z możliwymi kierunkami kształcenia i zawodu;
- wskazywanie korelacji treści przedmiotowych z praktyką zawodową;
- promowanie swojego przedmiotu w kontekście wyborów edukacyjno – zawodowych;
- informowanie o ścieżkach kształcenia prowadzących do zawodów;

Na każdym przedmiocie nauczyciele realizują podstawę programową odnosząc się doradztwa zawodowego.

Propozycja tematów z zakresu doradztwa zawodowego w klasach I -VIII w ramach nauczanych przedmiotów

Edukacja wczesnoszkolna	1. Dlaczego ludzie pracują? 2. Zawody, które wykonują moi rodzice i krewni. 3. Czy wszystkie zawody są ważne i potrzebne?
Zajęcia komputerowe	1. Wykorzystanie technologii informacyjnych w różnych zawodach. 2. Praca zespołowa na lekcji jako umiejętność przydatna w przyszłej pracy. 3. Wyszukiwanie, selekcjonowanie informacji dotyczących różnych zawodów. 4. Ukazanie roli e-learningu, jako formy zdobywania wiedzy.
Język polski	1. Omówienie, przedstawienie w formie pisemnej charakteru pracy w różnych zawodach. 2. Skuteczna komunikacja interpersonalna. 3. Komunikacja werbalna i niewerbalna. 4. Autoprezentacja. 5. Tworzenie pism np. CV, list motywacyjny, podanie, prośba, ogłoszenie, list.
Matematyka	1. Wykorzystanie umiejętności z poszczególnych działów matematyki w pracy przedstawicieli różnych zawodów. 2. Przedstawienie zawodów, w których przydatne są zainteresowania matematyczne: księgowy, makler giełdowy, ekonomista. 3. Wykorzystywanie wykresów i zestawień w celu prezentacji wyników zadań (np. zadań dotyczących różnych zawodów).
Języki obce	1. Słownictwo dotyczące pracy i różnych zawodów. 2. Umiejętności niezbędne w przyszłej pracy. 3. Prezentacja filmów o zawodach w języku obcym.
Przedmioty przyrodnicze	1. Stan zdrowia i choroby człowieka a możliwość pracy w wybranych zawodach. 2. Planowanie dnia i organizowanie pracy własnej. 3. Zapoznanie z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii, genetyki.

Historia	1.Przedstawienie zawodów związanych z historią, archiwistyką, polityką, dyplomacją. 2.Zjawisko emigracji politycznej i zarobkowej. 3.Historia przemysłu. 4. Przemiany polityczne i gospodarcze
Wychowanie fizyczne	1.Opracowanie rozkładu dnia ucznia z uwzględnieniem właściwych proporcji między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym. 2.Sprawność fizyczna jako warunek wykonywania niektórych zawodów.
Edukacja zdrowotna	1.Role społeczne pełnione przez ludzi w różnych okresach życia. 2.Instytucje, pracownicy działający na rzecz rodziny. 3.Poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.
Muzyka	1.Zawody związane z muzyką. 2.Muzyka jako praca i rozrywka.
Plastyka	1.Zawody związane z malarstwem, rysunkiem, grafiką, rzeźbą. 2. Prawa autorskie twórców.
Technika	1.Praca zawodowa z wykorzystaniem maszyn i urządzeń technicznych. 2.Organizacja miejsca pracy i szacowanie czasu trwania wykonywanych zajęć. 3.Narzędzia wykorzystywane do prac ręcznych. Sprawność manualna.

IX. EFEKTY DZIAŁAŃ W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- analizować informacje dotyczące regionalnego rynku pracy;
- korzystać z wyników prognoz zapotrzebowania na pracowników;
- rozumieć znaczenie uczenia się przez całe życie;
- wykorzystywać technologie cyfrowe i sztuczną inteligencję w pozyskiwaniu informacji edukacyjno-zawodowych;
- znać możliwości kształcenia w Branżowych Centrach Umiejętności;
- dokonać adekwatnej samooceny;
- rozpoznać swoje mocne i słabe strony;
- wymienić własne zdolności, zainteresowania i umiejętności;
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno - zawodową;
- wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego predyspozycjami;
- współpracować w zespole;
- rozwiązywać konflikty powstające podczas pracy zespołowej;
- skutecznie się zaprezentować;
- sprawnie się komunikować;
- przewidzieć skutki swoich działań;

- zachowywać się asertywnie;
- dostosowywać się do zmian;
- sporządzać CV i list motywacyjny oraz podanie.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego opiera się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podejmowanych działań. Wykorzystane będą następujące formy ewaluacji: obserwacja, rozmowy z uczniami i rodzicami, analiza efektów pracy na zajęciach (dzienniki lekcyjne), ankiety.

Program WSDZ opracowany przez zespół ds. opracowania programu wewnętrznego systemu doradztwa zawodowego.

Podpis lidera.

WSDZ zatwierdzony do realizacji na zebraniu Rady Pedagogicznej 09.09.2026r.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Katarzyna Andryszewska